

Uutiset

Brexit moukaroï särön talo

Conference Board alentaa kasvuennusteitaan ja varoittaa taantumman riskistä ensi vuodelle.

New York

Paul Öhrnberg

paul.ohrnberg@almamedia.fi

Kansainvälinen taloustutkimuslaitos *The Conference Board* ennustaa, että Britannian EU-erosta tulee vuosikautia kestävä sotkuinen prosessi.

”Britannia on ollut yli 40 vuotta mukana unionissa, joka perustuu ihmisten, pääoman, tavaroiden, palvelujen ja ihmisten vapaaseen liikkumiseen, ja jäsenenä se on edennyt pitkälle näiden periaatteiden sementoimisessa. Tällaisten rakenteiden purkaminen on erittäin vaikeaa”, sanoo tutkimuslaitoksen pääekonomisti ja strategiajohtaja **Bart van Ark**.

Hänen mukaansa on myös vaikea ennustaa, miten prosessi etenee, mutta tarjolla on ainakin neljä karkeaa skenaariota:

”Ensimmäinen on nopea ero. EU toivoo tätä, mutta nopeimmillaankin tämä vie ainakin kaksi vuotta. Toinen skenaario on, että tästä tulee valtava sotku, jota selvitetään vuosikautia. Kolmas mahdollisuus on, että Britannialle rakennetaan jonkinlainen erityisasema tai vapaakauppajärjestelmä. Neljäs skenaario on uusi äänestys, jossa britit valitsevat uuden EU-myönteisen hallituksen, mutta tämäkin vaihtoehto on erittäin vaikea”, van Bart luettelee.

BREXIT aiheuttaa paljon päänvaivaa paitsi poliitikoille ja ekonomisteille myös yrityksille.

”Yritysten ei ole syytä lähteä Britannista heti, koska tämä tulee olemaan pitkäaikainen prosessi. Mutta niiden pitää miettiä millaista bisnestä ne haluavat pitää Britanniasa ja mitä taas on syytä siirtää EU:n

KOVAN PAIKAN EDESSÄ. EU:n komission puheenjohtaja Jean Claude Juncker lohdutteli tiistaina EU-huippukokoukseen osallistuvaa Britannian pääministeriä David Cameronia. Huippukokous alkoi iltapäivällä ja illallisilla Cameron selosti Britannian tilannetta muille EU-johtajille.

alueelle. Tämä vaikuttaa paljon yritysten tunnelmiin ja luottamukseen”, van Ark pohtii.

CONFERENCE BOARD esitteli alkuvuokolla New Yorkissa tuoreen maailmantalouden kasvuennusteensa, jota varjostavat voimistuneet poliittiset riskit taloudellisten riskien ohella. Tutkimuslaitos on nyt pessimistisempi kasvunäkymistä kuin vielä viime syksynä, ja ennusteita on vedetty alaspäin useilla alueilla.

Poliittisiin riskeihin kuuluvat brexitin lisäksi muun muassa USA:n

presidentinvaalit, pakolaiskysymys sekä Kiina ja Brasilia, joiden kasvunäkymissä on isoja haasteita.

Vielä viime marraskuussa Conference Board arvioi Yhdysvaltain yltävän 2,4 prosentin talouskasvuun vuonna 2016, mutta nyt ennuste on enää 1,7 prosenttia. Tämä on pettymys, sillä USA:sta on toivottu maailmantalouden veturia. Nyt veturin vauhti hyytyykin lähes samoihin lukemiin läntinen Euroopan kanssa. Euroopassa kasvuodotukset ovat 1,8 prosentissa eli samalla tasolla kuin marraskuussa. Euroalue jää kuitenkin

1,5 prosentin kasvullaan vielä hieman USA:n taakse.

Bart van Arkin mukaan USA:n talous on periaatteessa hyvässä kunnossa, mutta taustalla on joitakin huolestuttavia piirteitä. Yksi niistä on yritysten investointien hidastuminen entisestään. Tämän lisäksi uusien työntekijöiden palkkaaminen on viime aikoina hidastunut. Myös dollarin vahvistumisen jatkuminen on vakava uhka.

”Meneillään on syklisten ja rakenteellisten voimien välinen köydenveto, joka pahentaa epävar-

mutta lyhyen- ja keskipitkän ajan kasvunäkymistä. Esimerkiksi öljyn ja raaka-aineiden hinnat ovat jossain määrin vakiintuneet, vaikka ollaan vielä kaukana siitä, että rakenteellinen ylitarjonta ja kysynnän heikkous olisivat tasoittumassa.”

Van Arkin mukaan taantumman riskit kehittyneille talouksille ovat kasvaneet vuodelle 2017, kun yritysten liikevaihdot kasvavat hitaasti, kustannukset nousevat ja voitot kutistuvat. Ja nyt brexit on uusi särö yritysten jo ennestäänkin haurasteen talousluottamukseen.

Britit saavat maksaa sisämarkkinoista

Pääministeri Juha Sipilä ei kyseenalaista komission puheenjohtajan Jean Claude Junckerin asemaa.

Bryssel

Kaija Ahtela

kaija.ahtela@almamedia.fi

Britannia tuskin tulee järjestämään kauppasuhteitaan EU:n kanssa Norjan mallin mukaan.

Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk) huomautti Brysselin huippukokouksen kynnyksellä Norjan mallin sisältävän juuri sellaisia tekijöitä, joiden takia Britannian kansa käänsi selkänsä EU:lle.

Sipilä arvioi, että briteille löytyy joku ”rääätälöity rakenne” korvaamaan EU-jäsenyyden. Järjestely ei kuitenkaan voi olla Sipilän mukaan ilmainen.

”Kyllä siinä joku maksu on”, toimittajia tavannut Sipilä sanoi tiistaina Brysselissä.

BRITTIEN EU-eroa vaatineen brexitliikkeen keskeisiä kritiikin aiheita oli-

vat maahanmuutto, ulkopuolelta tuleva sääntely ja jäsenmaksut EU:lle.

Norjan malli eli ETA-sopimus sisältää kaikki nämä elementit sillä erotuksella, että ETA-maalla ei ole minkäänlaista päätösvaltaa EU:n asioissa. Myös kilpailu- ja valtiontukisäännöt koskevat ETA-maita.

Sopimuksen noudattamista valvoo oma valvontaelin ja riitoja ratkoo Efta-tuomioistuin.

Norjan lisäksi Islanti ja Liechtenstein ovat järjestäneet suhteensa EU:n ja sen jäsenvaltioiden kanssa ETA-sopimuksella.

EUROOPAN komissiota lähellä olevan tutkimuslaitos *Bruegelin* professori **André Sapir** arveli maanantaina paneelissa, että niinkutsuttu

Kanadan malli voisi tulla sovellettavaksi EU:n ja Britannian suhteisiin.

Kanadan mallista keskustellaan myös huippukokouksessa. Tosin asiallisesti huippukokouksen pitäisi vain linjata, tuleeko Kanadan kanssa solmitusta Ceta-sopimuksesta sekasopimus vai EU-sopimus.

Sipilän mukaan asia on ollut pidempään auki, eikä sillä ole kytkentää Britannian tilanteeseen. Hänestä asia pitää nyt saada päätettyä.

Sipilän mukaan Suomen kanta sopimuksen muotoon on auki.

SIPILÄN mukaan Britannian kansanäänestyksessä esiin tullut kritiikki pitää ottaa nöyrästi vastaan.

”Euroopan unionissa on myös korjattavaa.”

Sipilä muistutti kuitenkin, että jokainen muutos on myös mahdollisuus.

”Tällaista henkeä on paljon ollut ilmassa. Täytyy tarttua siihen mahdollisuuteen ja lähteä palauttamaan luottamusta Euroopan unioniin”, Sipilä sanoi.

SIPILÄN korviin oli kiirinyt, että EU:n piirissä on tyytymättömyyttä komission puheenjohtajaa **Jean Claude Junckeria** kohtaan, vaikka hänen kanssaan asiasta ei ollut puhuttu.

”Jos sellaista on ilmassa, se tulee varmaan esille illalla”, pääministeri aprikoi.

Sipilä itse sanoi, ettei hän kyseenalaista Junckerin asemaa.